
HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P9_TA(2019)0005

Tilanne Yhdysvaltojen ja Meksikon rajalla

Euroopan parlamentin päätöslauselma 18. heinäkuuta 2019 tilanteesta Yhdysvaltojen ja Meksikon rajalla (2019/2733(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan 24 artiklan, jossa määrätään, että ensisijaisesti on otettava huomioon lapsen etu ja että jokaisella lapsella on oikeus ylläpitää henkilökohtaisia suhteita ja suoria yhteyksiä kumpaankin vanhempansa,
- ottaa huomioon kansainvälisen yleissopimuksen siirtotyöläisten ja heidän perheenjäsentensä oikeuksista,
- ottaa huomioon lausunnot, jotka Yhdysvaltojen kongressin jäsenet antoivat vierailtuaan säilöönottokeskuksissa heinäkuussa 2019,
- ottaa huomioon pakolaisten oikeusasemaa koskevan vuoden 1951 yleissopimuksen ja pakolaisten oikeusasemasta vuonna 1967 tehdyn pöytäkirjan,
- ottaa huomioon lapsen oikeuksista vuonna 1989 tehdyn YK:n yleissopimuksen,
- ottaa huomioon vuonna 1948 annetun ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen,
- ottaa huomioon vuonna 2008 hyväksytyt ihmisoikeuksien puolustajia koskevat Euroopan unionin suuntaviivat,
- ottaa huomioon Yhdysvaltojen nykyisen hallinnon käynnistämät muuttoliikkeeseen ja turvapaikka-asioihin sekä maahanmuuttajien suojelua koskeviin menettelytapoihin (Migrant Protection Protocols, MPP) liittyvät toimintapoliittiset aloitteet,
- ottaa huomioon YK:n ihmisoikeusvaltuutetun Michelle Bachelet'n 8. heinäkuuta 2019 antaman julkilausuman,
- ottaa huomioon Yhdysvaltojen sisäisen turvallisuuden ministeriöstä vastaavan vt. ministerin 9. heinäkuuta 2019 antaman julkilausuman,
- ottaa huomioon Yhdysvaltojen hallinnon tarkastusviraston sisäisen turvallisuuden ministeriöstä vastaavalle vt. ministerille 2. heinäkuuta 2019 laatiman muistion tilanteesta Rio Granden laakson säilöönottokeskuksessa,

- ottaa huomioon YK:n yleiskokouksen 19. joulukuuta 2018 hyväksymän globaalın siirtolaisuuskompaktin,
  - ottaa huomioon vuonna 1776 annetun Yhdysvaltojen itsenäisyysjulistuksen,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 144 artiklan 5 kohdan ja 132 artiklan 4 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että niin Yhdysvallat kuin EU:kin pitävät ihmisoikeuksia kaikille ihmisille luonnostaan kuuluvina luovuttamattomina perusoikeuksina;
  - B. ottaa huomioon, että viime vuosina monimutkainen väkivallasta ja syvään juurtuneesta köyhydestä kumpuava kriisi on ajanut perheitä, myös nuoria ja lapsia, pakenemaan Meksikosta ja El Salvadorin, Guatemalan ja Hondurasin muodostamasta Keski-Amerikan pohjoisesta kolmiosta ja hakemaan turvaa, suojelua ja taloudellista vakautta Yhdysvalloista;
  - C. toteaa, että Yhdysvallat on perinteisesti ollut maahanmuuttomaa ja myös yhteisöjen monimuotoisuuden leimaama maa;
  - D. ottaa huomioon, että kaikilla itsenäisillä valtioilla on oikeus päättää ulkomaalaisten maahantuloa ja oleskelua koskevista edellytyksistä, mutta että samalla niiden on noudatettava kaikkia asiaan liittyviä kansainvälisiä ihmisoikeusvelvoitteita;
  - E. ottaa huomioon, että Yhdysvallat oli vuonna 2018 YK:n pakolaisvaltuutetun toimiston (UNHCR) selvästi suurin avunantaja lahjoittamallaan 1 589 776 543 dollarilla;
  - F. ottaa huomioon, että Yhdysvallat on ottanut käyttöön tiukkoja maahanmuuttajiin ja turvapaikanhakijoihin, jotka ylittävät Yhdysvaltojen rajan voidakseen käyttää luovuttamatonta oikeuttaan elämään, vapautteen ja onnellisuuden tavoitteluun, kohdistettavia toimenpiteitä;
  - G. toteaa, että Yhdysvaltojen ja Meksikon rajalle on kehittynyt humanitaarinen hätätila sen seurauksena, että maahanmuuttajat ja turvapaikanhakijat pidätetään heti rajan ylitettyään; ottaa huomioon, että lasten tilanne on erityisen hälyttävä ja tuomittava, sillä heitä viruu sadoittain telttakaupungeissa rajan tuntumassa tai suljettuina säilöönottokeskuksiin, jotka eivät täytä ihmisoikeuksille asetettuja vähimmäisvaatimuksia, sillä ne ovat ylikansoitettuja ja niiden terveydenhoitoon, ruokahuoltoon ja viemärointiin liittyvät olot ovat puutteelliset;
  - H. ottaa huomioon, että Yhdysvaltojen hallinnon tarkastusvirasto (OIG) korosti sisäisen turvallisuuden ministeriölle laatimassaan, Rio Granden laakson vastaanottokeskuksen tilannetta koskevassa muistiossa kiireellisiä kysymyksiä, joihin on välittömästi kiinnitettävä huomiota ja puututtava, koska ilman huoltajaa olevat ulkomaalaiset lapset, perheet ja välitöntä huomiota vaativat yksinmatkustavat aikuiset kärsivät vakavasta tilanahtaudesta ja säilöönoton pitkittymisestä, ja kehotti siksi ryhtymään viipymättä toimiin vaarallisen tilanahtauden helpottamiseksi ja lasten ja aikuisten pitkittyneen säilöönoton katkaisemiseksi Rio Granden laaksossa;
  - I. ottaa huomioon, että lapsen vapaudenmenetys, joka johtuu lapsen tai hänen vanhempiansa maahanmuuttaja-asemasta, ei ole koskaan lapsen edun mukaista, on ylimitoitettu tarpeellisuutta koskevaan vaatimukseen nähden ja on räikeästi epäsuhtainen ja siinä saattaa olla kyse maahanmuuttajalasten julmasta, epäinhimillisestä tai halventavasta kohtelusta; katsoo, että aikuisten maahanmuuttajien ja

turvapaikanhakijoiden vapaudenriistoon olisi aina turvaututtava viimeisenä keinona ja jos siihen päädytään, se saisi kestää mahdollisimman lyhyen ajan, sen yhteydessä olisi noudatettava asianmukaisia menettelytakeita ja sen olisi tapahduttava oloissa, jotka vastaavat täysin kaikkia asiaan liittyviä kansainvälisiä ihmisoikeusnormeja;

- J. toteaa, että Yhdysvaltojen tulli- ja rajavalvontaviraston Amnesty Internationalille luovuttamien tietojen perusteella vuoden 2017 ja elokuun 2018 välisenä aikana noin 8 000 perheestä erotettiin lapset ja vanhemmat toisistaan rajanylityksen jälkeen; ottaa huomioon, että nämä arviot eivät koske monia muita erottamistapauksia, kuten niitä, joissa lapset on erotettu vanhemmista sisaruksistaan, sedistään ja tädeistään, isovanhemmistaan ja muista sukulaisistaan, jotka eivät kuulu lähiperheeseen;
- K. toteaa, että San Diegossa toimiva liittovaltion tuomari määräsi kesäkuussa 2018 Yhdysvaltojen hallintoa keskeyttämään erottamiskäytännön soveltamisen; toteaa, että tästä huolimatta liittovaltion tuomarille toimitettujen tietojen mukaan Yhdysvaltojen tulli- ja rajavalvontavirasto on edelleen pannut täytäntöön erottamisia ja että ainakin 245 lasta on erotettu perheistään kesäkuun 2018 jälkeen monissa tapauksissa ilman selkeitä asiakirjoja, joiden avulla lasten olinpaikka voitaisiin jäljittää;
- L. ottaa huomioon, että joulukuuhun 2018 mennessä Yhdysvaltojen terveys- ja sosiaalipalveluministeriö oli yksilöinyt 2 737 perheestään erotettua lasta ja todennut, että vuoden 2017 jälkeen tuhannet muut lapset ovat saattaneet kokea saman kohtalon ilman, että hallinto kykenisi nimeämään heitä, koska tehokasta jäljitysjärjestelmää ei ollut olemassa;
- M. katsoo, että perheiden erottamisessa ja pitämisessä pidätettyinä määräämättömän ajan on kyse huonosta kohtelusta; toteaa, että lapset, jotka asuvat laitoksissa erossa perheistään, ovat hyvin alttiita emotionaaliselle, fyysiselle ja henkiselle kaltoinkohtelulle, joka voi saada aikaan pysyviä kehityshäiriöitä, vammoja ja syviä traumoja sekä vakavia kielteisiä sosiaalisia seurauksia;
- N. ottaa huomioon, että Yhdysvaltain kansalaisvapausliiton raporttien sekä terveys- ja sosiaalipalveluministeriön ja sisäisen turvallisuuden ministeriön tiedottajien lausuntojen mukaan vähintään kuuden lapsen tiedetään kuolleen maahanmuuttoviranomaisten huostassa viime vuoden jälkeen ja sen jälkeen, kun edellisestä tapauksesta, jossa Yhdysvaltojen tulli- ja rajavalvontaviraston huostassa tiettävästi kuoli lapsi, oli kulunut jo liki vuosikymmen;
- O. ottaa huomioon, että Kansainvälisen siirtolaisuusjärjestön tietojen mukaan vuonna 2019 on tähän mennessä kuollut 197 henkilöä heidän yrittäessään ylittää Yhdysvaltojen ja Meksikon välisen rajan ja että heidän joukossaan oli ainakin 13 lasta; ottaa huomioon, että kuolemantapausten lukumäärä on kasvanut jatkuvasti viiden viime vuoden ajan ja että vuosina 2014–2018 tapauksia oli yli 1 900;
- P. toteaa, että viime viikkoina Meksikon viranomaiset ovat tehostaneet merkittävästi täytäntöönpanotoimia muuttoliikepolitiikassaan, mikä ilmenee kiinniotettujen ja karkotettujen maahanmuuttajien määrän kasvuna;
- Q. ottaa huomioon, että surkeiden olojen vuoksi pääasiassa Väli-Amerikasta lähtöisin olevien maahanmuuttajien on pakko yrittää päästä Yhdysvaltojen rajalle ja ylittää se; toteaa, että eteläisille ja pohjoisille rajoille kohdistuvien paineiden johdosta tuhannet

maahanmuuttajat, joista suurin osa on naisia ja lapsia, asettavat henkensä alttiiksi vakavalle vaaralle;

- R. toteaa, että Meksikon hallituksen mukaan maata koettelee nyt raju yleinen turvallisuuskriisi; ottaa huomioon, että turvapaikanhakijoita palautetaan Yhdysvaltojen maahanmuuttajien suojelua koskevien menettelytapojen mukaisesti Meksikoon, myös sen kahteen pohjoiseen osavaltioon, Baja Californiaan and Chihuahuaan, jotka ovat maan väkivaltaisimpien osavaltioiden joukossa, ja että he joutuvat siellä elämään äärimmäisen epävarmoissa oloissa ja ovat vaarassa joutua sieppauksen, seksuaalisen väkivallan ja väkivallanteon kaltaisten vakavien rikosten uhreiksi;
- S. katsoo, että turvapaikanhakijoiden laajamittaisissa käännyttämisissä, perheiden laittomissa erottamisissa ja turvapaikanhakijoiden mielivaltaisissa ja määrittelemättömäksi ajaksi tapahtuvissa vangitsemisissä ilman mahdollisuutta ehdonalaiseen vapauteen on kyse julmista toimintapolitiikoista, joilla rikotaan räikeästi niin Yhdysvaltojen turvapaikkalainsäädäntöä kuin kansainvälistä oikeutta;
- T. ottaa huomioon, että Yhdysvaltojen edustajainhuone hyväksyi 27. kesäkuuta 2019 4,6 miljardin dollarin arvoisen toimenpidepaketin Yhdysvaltojen ja Meksikon rajalla vallitsevaan tilanteeseen puuttumiseksi;
- U. ottaa huomioon, että Meksikossa ja Väli-Amerikassa sijaitsevat YK:n ihmisoikeustoimistot ovat dokumentoineet lukuisia läpikulkumatkalla oleviin maahanmuuttajiin ja turvapaikanhakijoihin kohdistuneita ihmisoikeusrikkomuksia ja väärinkäytöksiä, kuten kohtuutonta voimankäyttöä, mielivaltaisia vapaudenriistoja, perheiden erottamisia, palveluiden käyttökieltoja, käännyttämisä ja mielivaltaisia karkotuksia;
- V. ottaa huomioon, että 195 sopimuspuolta on allekirjoittanut ja ratifioinut YK:n yleissopimuksen lapsen oikeuksista; ottaa huomioon, että Yhdysvallat on ainoa YK:n jäsenvaltio, joka ei ole ratifioinut kyseistä yleissopimusta;
- W. toteaa, että EU:n ja Yhdysvaltojen kumppanuus on perinteisesti perustunut vahvoihin poliittisiin, kulttuurisiin, taloudellisiin ja historiallisiin yhteyksiin sekä yhteisiin arvoihin, kuten vapauteen, demokratiaan, rauhan ja vakauden edistämiseen, ihmisoikeuksiin ja oikeusvaltioperiaatteen; katsoo, että EU:n ja Yhdysvaltojen läheiset suhteet ovat elintärkeitä aiempaa demokraattisemman, turvallisemman ja vauraamman maailman rakentamisen kannalta;
1. pitää erityisesti maahanmuuttajalasten kannalta hyvin huolestuttavana tilannetta, johon maahanmuuttajat ja turvapaikanhakijat joutuvat Yhdysvaltojen ja Meksikon rajalla;
  2. pitää valitettavina reiteillä kohti Yhdysvaltojen ja Meksikon rajaa matkustaneiden henkilöiden joukossa tapahtuneita lukuisia kuolemantapauksia; ilmaisee mitä suurimman myötätuntonsa kaikille uhreille ja heidän omaisilleen;
  3. on huolestunut niistä kammottavista oloista, joissa maahanmuuttajia ja turvapaikanhakijoita ja erityisesti lapsia pidetään Yhdysvaltojen maahanmuuttajien säilönnötkeskuksissa, joissa ei ole saatavilla asianmukaista terveydenhoitoa tai ravintoa tai kunnollista viemäröintiä; pitää hyvin valitettavana viime kuukausina tapahtunutta Yhdysvaltojen sisäisen turvallisuuden ministeriön huostassa olleen seitsemän alaikäisen maahanmuuttajan kuolemaa ja tukee kaikkia Yhdysvaltojen

kongressin ja hallinnon toimia, joilla pyritään saamaan selvyys näihin kuolemantapauksiin liittyvistä olosuhteista, tutkimaan niitä ja määrittämään niihin liittyvät vastuukysymykset;

4. korostaa, että rajavalvontatoimien on oltava Yhdysvaltojen kansainvälisten ihmisoikeusvelvoitteiden mukaisia ja että ne eivät saisi perustua kapea-alaisiin toimintapolitiikkoihin, joilla on tarkoitus havaita ja pidättää laittomia maahanmuuttajia ja karkottaa heidät pikaisesti;
5. kehottaa takaamaan ihmisoikeudet, turvallisuuden sekä ihmisoikeusnormien mukaisten turvapaikkamenettelyiden saatavuuden, myös pitämällä kiinni palautuskiellon periaatteesta ja tarjoamalla ihmisarvoisia vastaanotto-olosuhteita;
6. pitää hyvin valitettavana perheiden erottamista koskevaa käytäntöä, joka voi johtaa lasten ja heidän lähiperheidensä järjestelmälliseen traumatisoitumiseen ja joka vaikuttaa olevan Yhdysvaltojen nykyhallinnon käyttämä maahanmuuttopolitiikan väline, jolla pyritään hillitsemään turvaa hakevien ihmisten tuloa;
7. korostaa, että perheen erottaminen ja maahanmuuttajien säilöönnotto ei ole koskaan lapsen parhaan edun mukaista;
8. panee merkille OIG-viraston muistion ja muut vastaavat raportit ja kehottaa Yhdysvaltoja tarkistamaan kaikkia niitä nykyisiä maahanmuuttopolitiikkoja ja -käytäntöjä, jotka ovat ihmisoikeuksia koskevan kansainvälisen oikeuden vastaisia, keskeinen oikeus hakea turvapaikkaa, palautuskiellon periaate ja oikeus ihmisarvoon mukaan luettuina;
9. kehottaa Yhdysvaltojen hallitusta lopettamaan perheiden erottamisen ja saattamaan kiireesti perheidensä yhteyteen kaikki lapset, jotka ovat edelleen erossa vanhemmistaan tai huoltajistaan, jotta varmistetaan kyseisten lasten kuntoutuminen ja kiinnitetään erityistä huomiota asianomaisten lasten tarpeisiin;
10. kehottaa asianomaisia Yhdysvaltojen viranomaisia viipymättä varmistamaan, että kaikilla pidätetyillä on mahdollisuus käyttää perusoikeuksia, kuten oikeutta veteen, ravintoon, terveyteen ja suojaan;
11. kehottaa Yhdysvaltojen viranomaisia pikaisesti etsimään ilman vapaudenmenetystä toteutettavia vaihtoehtoja maahanmuuttajille ja turvapaikanhakijoille niin lasten kuin aikuisten osalta; vaatii, että kyseiset lapset palautetaan heidän perheisiinsä;
12. kehottaa Yhdysvaltojen hallitusta ratifioimaan lapsen oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen, jonka Yhdysvallat allekirjoitti vuonna 1995 mutta jota se ei ole sittemmin hyväksynyt, minkä vuoksi Yhdysvallat on maailman ainoa maa, joka ei ole hyväksynyt yleissopimusta; kehottaa Yhdysvaltojen hallitusta ratifioimaan yleissopimuksen kolmannen valinnaisen pöytäkirjan valitusten ilmoitusmenettelystä;
13. esittää vakavan huolensa Yhdysvaltojen maahanmuutto- ja tulliasioiden täytäntöönpanoviraston (Immigration and Customs Enforcement Agency) viimeaikaisista ratsioista, joiden kohteena on pääasiassa Väli-Amerikasta lähtöisin olevia paperittomia siirtolaisia ja näiden vanhempia ja lapsia ja joiden seurauksena heitä ryhdytään pitämään rikollisina;

14. katsoo, että vastaamalla muuttoliikevirtoihin sortotoimilla tai määrittelemällä ne rikollisiksi edistetään muukalaisvihaa, vihaa ja väkivaltaa;
15. on huolestunut Meksikon viranomaisten hiljan hyväksymistä muutoksista maan muuttoliikepolitiikkoihin ja kehottaa Meksikon hallitusta noudattamaan kansainvälisiä normeja ja ihmisoikeuksia koskevaa kansainvälistä oikeutta muuttoliikettä käsitellessään;
16. on sitä mieltä, että armeija ei ole oikea väline muuttoliikeongelmien käsittelemiseen; huomauttaa, että rajalla vallitseva tilanne olisi annettava erikoistuneiden poliisiviranomaisten käsiteltäväksi, sillä heillä on asianmukainen koulutus ja heidät on ohjeistettu kunnioittamaan ihmisoikeuksia ja maahanmuuttajien ihmisarvoa;
17. toteaa, että muuttoliike on maailmanlaajuinen haaste, ja kehottaa niin alkuperä-, kauttakulku- kuin määränpäämaita toimimaan yhdessä muuttovirtojen perimmäisiin syihin puuttumiseksi kokonaisvaltaisen lähestymistavan avulla; toistaa tässä yhteydessä antavansa täyden tukensa globaalin pakolaiskompaktin ja globaalin siirtolaisuuskompaktin kehittämiseksi ja toteuttamiseksi, ja katsoo, että ne tarjoavat merkittävän tilaisuuden parantaa muuttoliikkeen hallintaa ja puuttua siihen liittyviin haasteisiin;
18. toteaa uudelleen uskovansa avoimeen ja oikeudenmukaiseen kauppaan ja ilmaisee vakaan uskonsa siihen, että taloudellinen pakottaminen ja rankaisemalla tulleilla uhkaaminen on tehotonta ja että niiden avulla itsenäiset valtiot eivät todennäköisesti löydä rakentavia ja kestäviä ratkaisuja poliittisiin haasteisiin, kuten muuttoliikkeeseen;
19. antaa tunnustusta henkilöille ja kansalaisjärjestöille, jotka ovat varmistaneet, että maahanmuuttajilla on mahdollisuus käyttää tärkeimpiä perusoikeuksia, kuten oikeutta veteen, ravintoon, terveyteen ja riittävään suojaan ja muuhun tällaiseen apuun rajan molemmin puolin ja koko alueella; toistaa vaatimuksensa olemaan määrittelemättä humanitaarista apua rikolliseksi toiminnaksi ja kehottaa komissiota uudelleen hyväksymään tätä koskevia suuntaviivoja parlamentin 5. heinäkuuta 2018 hyväksymän päätöslauselman mukaisesti;
20. pitää myönteisenä YK:n ihmisoikeusvaltuutetun julkilausumaa; olisi tyytyväinen, jos YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimisto tai asianomaiset YK:n asiantuntijat tekisivät tiedonkeruumatkan Yhdysvaltojen ja Meksikon rajalla vallitsevaan ihmisoikeustilanteeseen perehtymiseksi;
21. aikoo valvoa tarkasti EU:n alueelle osoittamaa kehitysapua tehokkaiden kehitystä koskevien normien varmistamiseksi, sillä siten voidaan puuttua pakkomaastamuuton perimmäisiin syihin;
22. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, ihmisoikeuksista vastaavalle EU:n erityisedustajalle, Yhdysvaltojen presidentti Donald Trumpille ja hänen hallinnolleen, Yhdysvaltojen kongressille sekä Meksikon hallitukselle ja parlamentille.